

بسم الله الرحمن الرحيم

تحلیل رفتار رسانه‌ای رژیم صهیونیستی در جنگ روانی علیه ج.ا.ایران
در جنگ تحمیلی 12 روزه

تهیه و تنظیم: علی بختیاری

رایزن فرهنگ جمهوری اسلامی ایران - دوحة (قطر)

(در تهیه و تدوین این گزارش، برای استخراج اطلاعات مورد نیاز از ابزارهای هوش مصنوعی استفاده شده است)

مقام معظم رهبری: «در جنگ نرم و جنگ روانی - که جنگ روانی یکی از بخش‌های جنگ نرم است - هدف دشمن این است که محاسبات طرف مقابل را عوض کند.»^۱

«در جنگ نرم همیشه که در موضع دفاع نباید انسان قرار بگیرد، در موضع تهاجم [هم] باید قرار بگیرد؛ این تهاجم است؛ یکی از وظایف این است...»^۲

مقدمه

بررسی‌های مستقل انجام شده توسط ASDA'A BCW^۳ (2022)، Northwestern Qatar^۴ (2023) و Strategy&/Google^۵ (2024) نشان می‌دهند که بین ۶۰ تا ۷۰ درصد مردم یا جوانان خاورمیانه، از خبرها را، پیش از هر رسانه دیگری، شبکه‌های اجتماعی آگاه می‌شوند. صحنه اصلی منازعات سیاسی دیگر فقط میادین نظامی نیست، بلکه عرصه روایت و ادراک جمعی است. تجاوز غیرقانونی و غیر انسانی رژیم صهیونیستی و تحمیل جنگ 12 روزه به جمهوری اسلامی ایران، روش ساخت که «جنگ روانی» می‌تواند با بهره‌گیری از بسترها دیجیتال، پیش از نخستین پرتابه واقعی، سرنوشت درگیری را به سود طراحان بهترین روایت، تغییر دهد.

در ادبیات «دیپلماسی عمومی نوین»، بازیگران دولتی و غیردولتی در چنین محیطی، برای کسب «قدرت نرم»، به جای تبلیغات یک‌سویه، به تعامل دوسویه و ایجاد اعتماد پایدار روی می‌آورند.^۶ در این چارچوب، دستگاه دیپلماسی فرهنگ جمهوری اسلامی ایران با استفاده از شبکه رایزنان فرهنگی، ضمن رصد به موقع روایت‌ها، تهدیدها را به موقع تشخیص و در راستای تولید روایت بدیل نقش مهمی ایفا نمایند.

گزارش حاضر با استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی، با تکیه بر داده‌های میدانی از پلتفرم‌های اجتماعی، 10 شگرد شاخص جنگ روانی اسرائیل علیه ایران را طی جنگ تحمیلی 12 روزه شناسایی و تحلیل می‌کند. هدف،

^۱ <https://farsi.khamenei.ir/newspart-index?tid=2748>

^۲. منبع پیشین

^۳. <https://www.mideastmedia.org/survey/2022/chapter/news/>

^۴. https://www.thenationalnews.com/uae/2023/10/10/arab-youth-survey-2023-social-media-causing-decline-in-mental-health-say-respondents/?utm_source=chatgpt.com

^۵. <https://www.strategyand.pwc.com/m1/en/strategic-foresight/sector-strategies/media/mena-news-industry/mena-news-industry-en.pdf>

^۶. https://culturaldiplomacy.org/academy/pdf/research/books/soft_power/The_New_Public_Diplomacy.pdf?utm_source=chatgpt.com

صرفاً توصیف گذشته نیست؛ بلکه ترسیم نقشه اقدام برای آینده است؛ از طراحی داشبورد رصد برخط گرفته تا تدوین برنامه هماهنگ واکنش سریع در سراسر شبکه رایزنان فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور.

۱. بخش اول: فضای عملیاتی جنگ رسانه‌ای

در عملیات روانی همراه با حمله نظامی رژیم صهیونیستی به ایران در خرداد و تیر ۱۴۰۴، فضای رسانه‌ای و شبکه‌های اجتماعی به میدان اصلی جنگ روایت‌ها بدل شد. در این میان، شبکه X (توییتر سابق) به عنوان پلتفرم اصلی انتشار پیام‌های رسمی، فوری، و هماهنگ از سوی بازیگران دولتی رژیم صهیونیستی و آمریکا ایفا نوش کرد.

دسته	نام حساب	نقش اصلی	زبان
دولتی رژیم صهیونیستی	@IsraeliPM دفتر نخست وزیر	روایت‌ساز اصلی و صدور پیام‌های راهبردی	انگلیسی، عبری
ارتش رژیم صهیونیستی	@IDF	انتشار اخبار عملیات نظامی با ادبیات روانی-نظایی	انگلیسی، عبری
وزارت خارجه	@IsraelMFA	مدیریت برداشت دیپلماتیک، القای بی‌طرفی، مخاطب قرار دادن ایرانیان	انگلیسی، عبری، فارسی
	@IsraelWarRoom	روایت هماهنگ امنیتی با تمرکز بر ایران و حزب الله	انگلیسی
دولتی آمریکا	@StateDept (وزارت خارجه)	اعلام موضع رسمی ایالات متحده، حمایت ضمیمی یا صریح	انگلیسی
رئیس جمهور آمریکا	@POTUS	موضع گیری سطح عالی سیاسی، هماهنگ با رژیم صهیونیستی	انگلیسی
سفارت آمریکا در رژیم صهیونیستی	@USEmbassylsrael	هماهنگ کننده روایات محلی در حمایت از رژیم صهیونیستی	انگلیسی
رسانه‌های همسو	@Jerusalem_Post @i24NEWS_EN @TimesofIsrael	پوشش خبری هم‌راستا با روایات رسمی رژیم صهیونیستی	انگلیسی
اینفلوئنسرهای همسو	افراد بانفوذ چون Ben Shapiro, Bret Stephens	بازنشر یا تقویت پیام‌های دولتی، ایجاد موج تأییدی	انگلیسی
اسرائیل به فارسی	@IsraelPersian	ارسال پیام به ایرانیان بابیش از ۶۰۰ هزار دنبال کننده همچنین کanal تلگرامی با ۹۶ هزار دنبال عضو	فارسی

فارسی	مشاور سیاسی نماینده دائم اسرائیل در سازمان ملل کامنت گذاری و نقد مواضع سران و مقامات ج.ا.یران	@GadbanWaleed	Waleed Gadban
فارسی	یک اکانت قدیمی فعال اسرائیلی با 46 هزار دنبال کننده. وی روزنامه نگار و بلاگر اسرائیلی است که به عنوان دستیار رسانه ای نتانیاهو فعالیت می کند. با تمرکز بر ادعای دوستی ملت ایران و اسرائیل و ایجاد تمایز میان جمهوری اسلامی و ملت ایران در اثنای جنگ مطالب این حساب به صورت گسترده در فضای مجازی ایرانی به ویژه کانال های تلگرام دست به دست می شده است	@HananyaPersian	حنانیا نفتالی
فارسی	صفحه توییتر رسمی ارتش دفاعی اسرائیل به فارسی است و تلاش می کند به زبان فارسی به مخاطب ایرانی پیام های به خصوص ویدئوی سخنگویان فارسی زبان نظامی این رژیم را مخابره نماید با 114 هزار دنبال کننده در توییتر و 84 هزار عضو در تلگرام	@IDFFarsi	ارتش دفاعی اسرائیل

1.1. جغرافیای پیامرسانی

- مخاطب داخلی رژیم صهیونیستی: تأکید بر «پیروزی»، «امنیت ملی» و «پاسخ به تهدید»
- مخاطب جهانی: توجیه مشروعیت حمله، هشدار نسبت به برنامه هسته‌ای ایران
- مخاطب ایرانی: تفکیک نظام از ملت، القای بی‌ثباتی، دعوت به واکنش داخلی

1.2. ابزارهای انتشار

- پست‌های متني کوتاه با واژگان روان‌شناسی یا فنی
- تصاویر ماهواره‌ای و ویدئوهای عملیات نظامی برای تأثیر بصری
- تولید و انتشار ویدئوی کوتاه سخن‌گویان نظامی رژیم صهیونیستی به زبان فارسی، برای تأثیر بر افکار عمومی.

2. بخش دوم: چارچوب مفهومی تکنیک‌های جنگ روانی در رسانه و شبکه‌های اجتماعی

عملیات روانی و مدیریت افکار عمومی، بهویژه در بستر رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی، از تکنیک‌هایی بهره می‌برد که هدف اصلی آن‌ها تغییر برداشت مخاطب، هدایت احساسات عمومی و ایجاد مشروعيت برای اقدامات سیاسی یا نظامی است.

در این گزارش، تکنیک‌ها در سه دسته کلی دسته‌بندی شده‌اند که هر کدام با نمونه‌های مستند مورد تحلیل قرار می‌گیرند:

2.1. تکنیک‌های محتوا (Content-Based)

تمرکز بر ساختار پیام، زبان و محتوا رسانه‌ای:

تکنیک	تعریف خلاصه
بزرگنمایی تهدید	ایجاد ذهنیت خطر و بزرگنمایی اغراق‌آمیز آن برای توجیه اقدام تهاجمی
قباحت‌زدایی	استفاده از واژگان فنی یا مثبت برای پنهان‌سازی خشونت
القای بی‌طرف	ارائه محتوا جهت‌دار با ظاهر بی‌طرفانه یا انسانی
القای پیروزی	تأکید بر موفقیت برای روحیه‌بخشی داخلی و ایجاد اثر روانی بر دشمن
استفاده از واژگان احساسی	بهره‌گیری از کلمات تحریک‌کننده (تهدید، نجات، سرنوشت، ...)
تکنیک قربانی نمایی	یکی از ابزارهای مهم جنگ روانی است که با قالب‌بندی روایت به صورت «ما بی‌گناهیم، آن‌ها مرتب جنایت شدند» عمل می‌کند.

2.2. تکنیک‌های روان‌شناخی (Psychological Manipulation)

تمرکز بر تأثیرگذاری بر احساسات، باورها و روحیه مخاطبان:

تکنیک	تعریف خلاصه
تضعیف روحیه	القای ضعف، نامیدی یا ناتوانی به مخاطب مقابل
ایجاد ترس	هشداردهی افراطی برای برانگیختن حس خطر و نگرانی
دوگانگی مخاطب	تفکیک بین «ملت» و «نظام» برای تحریک نارضایتی داخلی
القای اضطرار	القای اینکه زمان برای اقدام به پایان رسیده و فوریت وجود دارد

2.3. تکنیک‌های شبکه‌ای و هماهنگ (Network-Oriented)

تمرکز بر نحوه انتشار، هماهنگ و توزیع پیام‌ها:

تکنیک	تعریف خلاصه
تکرار هماهنگ	انتشار مکرر یک پیام توسط چند منبع برای تأثیرگذاری عمیق‌تر
موج‌سازی و هشتگ‌سازی	استفاده از هشتگ‌های هدفمند برای تسلط بر گفتمان پلتفرم
اتکای هماهنگ	استفاده همزمان چند نهاد رسمی برای تقویت پیام اصلی
بهره‌گیری از اینفلوئنسراها	تقویت روایت از طریق چهره‌های پرمخاطب غیررسمی

نکته:

موارد فوق، بخشی از تکنیک‌هایی هستند که در فضای عملیات اخیر، با هدف مشترک تضعیف جایگاه منطقه‌ای ایران، القای مشروعیت جهانی به رژیم صهیونیستی، و پیشگیری از واکنش مؤثر افکار عمومی جهانی و اسلامی مورد استفاده قرار گرفته‌اند.

3. بخش سوم: تحلیل تکنیک‌های جنگ روانی با مصادیق مستند

در این بخش، تکنیک‌هایی که در بخش قبل معرفی شدند، با نمونه‌های واقعی و مستند از شبکه X (توییتر) و حساب‌های رسمی رژیم صهیونیستی و آمریکا بررسی می‌شوند. برای هر تکنیک پس از یک تعریف مختصر، یک یا چند مثال واقعی همراه با لینک مربوطه ارائه خواهد شد و در پایان، تحلیل مختصر اثرباری روانی یا استراتژیک ارائه می‌شود.

3.1. تکنیک بزرگ‌نمایی تهدید (Threat Inflation)

تعریف: ارائه تصویر اغراق‌آمیز از تهدید برای توجیه اقدامات پیشگیرانه یا خشونت‌آمیز.
مثال) حساب بنیامین نتانیاهو در ایکس:

@netanyahu – 2025 ژوئن 13

"Israel launched Operation 'Rising Lion' to roll back the Iranian threat to Israel's very survival."

اسرائیل برای مقابله با تهدید ایران برای بقای اسرائیل، عملیات «شیر برخاسته» را آغاز کرد.

🔗 twitter.com/netanyahu/status/1933340443343008068

تحلیل: استفاده از عبارت «تهدید برای بقای اسرائیل» نه تنها خطر را بزرگ‌نمایی می‌کند، بلکه مشروعيت اخلاقی و بین‌المللی برای حمله نظامی فراهم می‌سازد.

3.2. تکنیک قباحت‌زدایی (Euphemism)

تعریف: استفاده از واژگان فنی یا خنثی برای پنهان‌سازی خشونت یا تخریب.
مثال) حساب وزارت جنگ رژیم صهیونیستی در شبکه ایکس:

@IDF – 2025 ژوئن 16

"IAF fighter jets, guided by precise intelligence, struck the Iranian regime's uranium enrichment site in the Natanz area overnight."

جنگنده‌های نیروی هوایی اسرائیل، با هدایت اطلاعات دقیق، شبانه به تأسیسات غنی‌سازی اورانیوم رژیم ایران در منطقه‌ی نظر نظری حمله کردند.

🔗 twitter.com/IDF/status/1933459738936656100

تحلیل: واژگانی چون "struck" و "precise intelligence" واقعیت حمله و تلفات را پنهان می‌کند و آن را شبیه به عملیات «تمیز» و بی‌عیب و نقص جلوه می‌دهد؛ بدون توجه به تلفات انسانی، قانونی بودن.

این پست، با بهره‌گیری از زبان فنی و بی‌احساس، در تلاش برای شکل‌دهی افکار عمومی جهانی، به ویژه نخبگان رسانه‌ای و سیاسی غربی است. هدف آن است که حمله را نه به عنوان تجاوز، بلکه به عنوان "اقدامی فنی، محدود و مشروع" نمایش دهد، بدون توجه به ابعاد انسانی تجاوز، خسارات محیطی و صنعتی و نقض قوانین بین‌المللی.

3.3. تکنیک القای بی‌طرف (False Neutrality)

تعریف: تظاهر به بی‌طرفی یا اخلاق‌گرایی، در حالی که پیام جهت‌دار است.

مثال) حساب فارسی وزارت خارجه رژیم صهیونیستی در شبکه ایکس:

(وزارت خارجه رژیم صهیونیستی؛ فارسی) – 14 ژوئن 2025 @IsraelMFA

"جمهوری اسلامی منطقه را به سوی این نبرد کشاند، اما این جنگ ما با ملت ایران نیست. این رژیم ایران است که اموال مردمش را غارت کرده" ...

⌚ twitter.com/indypersian/status/1933549069940699459 (Twitter, Twitter)

بازنشر از سوی دو حساب مشهور:

1. @RezaPahlavi – رضا پهلوی

..."تبرد ملت ایران با رژیم ویرانگر جمهوری اسلامی است".

⌚ twitter.com/PahlaviReza/status/1933412049901502747 (Twitter)

2. @cpiparty – حزب مشروطه ایران (لیبرال دمکرات)

"این جنگ، جنگ ما مردم ایران نیست ... این نبرد میان رژیم اسلامی و ..." ...

⌚ twitter.com/cpiparty/status/1934145644421161113 (Twitter)

این نمونه، نشان‌دهنده هدف ایجاد شکاف روانی میان مردم و حکومت و مشروعیت‌بخشی به اقدامات نظامی بدون پرداختن به پیامدهای انسانی است.

تحلیل پنهان‌سازی در این پست

توضیح

جنبه پنهان شده

۱. عملکرد نظامی واقعی پیام فقط بر مسئولیت و تقصیر حکومت تأکید دارد، در حالی که درباره نوع، شدت یا گستره حملات اشاره‌ای نیست.

۲. تلفات و آسیب‌پذیری هیچ اشاره‌ای به تلفات یا آسیب‌های احتمالی مردم عادی یا زیرساخت‌های غیرنظامی وجود ندارد. جامعه

جنبه پنهان شده	توضیح
۳. واکنش ایرانیان	پیام به گونه‌ای طراحی شده که واکنش رسمی یا مردمی ایران بی‌اهمیت نشان داده شود.
۴. مشروعیت‌سازی اقتصادی	بیان این‌که «رژیم اموال مردم را غارت کرده»، مخاطبان ایرانی را به حمایت یا بی‌تفاوی نسبت به حمله ممکن است تشویق کند.

3.4. تکنیک تضعیف روحیه (Demoralization)

تعریف: تمرکز بر نقاط آسیب‌پذیر برای کاهش روحیه مخاطب یا نظام هدف.

مثال) حساب وزارت جنگ رژیم صهیونیستی در شبکه ایکس

@IDF – 2025 ژوئن 14

“IAF jets struck the Iranian regime’s Internal Security HQ and HQ of its Special Units in Tehran.”

«جنگنده‌های نیروی هوایی اسرائیل، مقرهای امنیت داخلی و یگان‌های ویژه رژیم ایران در تهران را هدف قرار دادند.⁷»

⌚ twitter.com/IDF/status/1936021763109830836

تحلیل: تمرکز بر حمله به نهادهای امنیتی حساس، با هدف القای نفوذ، بی‌ثباتی و ناکارآمدی ساختار دفاعی جمهوری اسلامی. در این خبر نیز مانند بسیاری از اخبار دیگر در همین رابطه، از تکنیک دوگانگی مخاطب نیز استفاده شده.

3.5. تکنیک القای پیروزی (Victory Framing)

تعریف: تأکید بر موفقیت برای ایجاد جو روانی مثبت در جبهه خودی و نامیدی در جبهه مقابل.

مثال:

@IsraelinUSA –2025 ژوئن 28

“We achieved a historic victory in 12 days of Operation Rising Lion.”

«ما در ۱۲ روز عملیات «شیر برخاسته» به یک پیروزی تاریخی دست یافتیم.»

⌚ twitter.com/IsraelinUSA/status/1943096832584028428

⁷. همین سبک خبری در دو آدرس زیر نیز تکرار شده:

<https://www.middleeasteye.net/live-blog/live-blog-update/israel-says-it-destroyed-irans-internal-security-headquarters#:~:text=%22Air%20Force%20jets%20have%20just,Iranian%20dictator%2C%22%20Katz%20said%2C>
<https://www.israelnationalnews.com/flashes/660375>

تحلیل: در این سبک روایت، بدون توجه به پاسخ ایران، میزان خسارات وارد و میزان تحقق اهداف در تجاوز، به طور کلی از عملیات به عنوان «پیروزی تاریخی» یاد می‌شود تا روایتی قطعی از موفقیت شکل گیرد و ذهن مخاطب از واقعیت‌های رخ داده فاصله بگیرد.

3.6. تکنیک تکرار هماهنگ (Coordinated Messaging)

تعریف: تکرار پیام‌های واحد توسط حساب‌های مختلف برای تثبیت ذهنی در مخاطب.
مثال:

19 ژوئن 2025 @IsraelPersian صفحه رسمی وزارت خارجه اسرائیل به فارسی

«اگر از ایران صدای ما را می‌شنوید، به یاد داشته باشید: جنگ ما علیه مردم ایران نیست.»

 <https://x.com/IsraelPersian/status/1935765032547369337>

«این جنگ علیه مردم ایران نیست بلکه علیه رژیمی است که ما را از هم جدا کرده است.»

پیام مشابه در حساب رسمی روزنامه فارسی ایندیپندنت

 <https://twitter.com/htikva/status/1933549069940699459>

استفاده از اینفلوئنسرها در فیسبوک برای تکرار همین پیام:

 <https://www.facebook.com/reel/1242928167216255>

تحلیل هدف پنهان

در این پیام‌ها تکنیک‌های القای بی‌طرف (False Neutrality) یا دوگانگی مخاطب (Audience Splitting) برای رسیدن به اهداف ذیل مشاهده می‌شود:

1. القاء حسن همدلی با مردم ایران: با تأکید بر اینکه «ما دشمن مردم نیستیم»، فضای همدلی با عامه مردم ایجاد می‌شود.

2. تقلیل واکنش منفی داخلی و بین‌المللی: پیام «هدف نظام است نه مردم» می‌تواند مخالفت‌های عمومی و دیپلماتیک را کاهش دهد.

3. تقویت شکاف داخلی در ایران: رسم‌آمیز میان حکومت و مردم ساخته می‌شود تا افکار عمومی متزلزل داخلی به سمت نارضایتی از حکومت تغییر کند.

4. پوشش مسئولیت اقدامات سلطه‌گرانه: با تأکید بر هدف‌گیری «رژیم»، کنش نظامی مشروع جلوه داده می‌شود و مسئولیت اقدامات را متوجه حکومت می‌کند.

3.7. تکنیک ترس‌افکنی (Fear Appeal)

تعريف: ترس‌آفرینی، بزرگنمایی خطر، هشداردهی و ایجاد یا تشدید حس خطر فوری وجودی، برای تحریک حمایت عمومی یا خنثی‌سازی مخالفت‌ها.

مثال:

@netanyahu – 2025 14 ژوئن

"The Islamic regime... threatens to destroy our country."

«رژیم اسلامی... کشور ما را تهدید به نابودی می‌کند.»

⌚ twitter.com/IsraeliPM/status/1933604556480360490

تحلیل: تکرار تهدید نابودی و شدت بخشنیدن به آن، افکار عمومی را برای پذیرش هر نوع اقدام تهاجمی آماده می‌کند و ضمن ترسیم تصویر ایران را به عنوان تهدیدی جهانی، ضرورت فوری برای اقدام تهاجمی را القاء می‌کند.

3.8. تکنیک دوگانگی مخاطب (Audience Splitting)

تعريف: تفکیک میان مردم و نظام سیاسی با هدف القای نارضایتی داخلی و تضعیف انسجام ملی.

مثال: 1

@IsraelMFA – 2025 22 ژوئن

"Our fight is not with the people of Iran – it is with the regime that drove us apart.
When it crumbles, our friendship will soar higher than ever."

«مبارزه ما با مردم ایران نیست؛ با رژیمی است که ما را از هم جدا کرد. وقتی این رژیم فرو بپاشد، دوستی ما بیش از پیش اوج خواهد گرفت.»

⌚ twitter.com/IsraelMFA/status/1936415105752658230

تحلیل: تمایز قائل شدن میان مردم و حکومت ایران به منظور شکل‌دهی تصویر دوپاره‌ای؛ رویکردی کلیدی برای نفوذ روانی و کاهش حساسیت افکار عمومی.

مثال: 2

(سفارت رژیم صهیونیستی در گرجستان) – 22 ژوئن 2025

"Our fight is not with the people of Iran ... friendship will soar higher."

⌚ twitter.com/IsraelinGeorgia/status/1936415105752658230

تحلیل: این پیام که از تکیک "تکرار هماهنگ" نیز بهره برد، همانند موارد مشابه در حساب‌های دیگر رژیم صهیونیستی، نشان‌دهنده یک روایت هماهنگ چندزبانه برای جعلی‌سازی دوگانگی مردم و حکومت است.

نکته: در پیام نخست وزیر رژیم صهیونیستی که برای تأثیرگذاری بیشتر بر جامعه ایرانی، به فارسی منتشر کرده، در اولین روز حمله تجاوزکارانه به ایران، تکنیک‌های مختلف جنگ روانی قابل ملاحظه است:

🔗 <https://x.com/netanyahu/status/1933626898242056488>

3.9. تکنیک روایت نمادین (Symbolic Framing)

تعریف: استفاده از نمادها، مفاهیم مذهبی یا تاریخی برای ایجاد پیوند احساسی با روایت حمله یا دفاع.

مثال: 1

13 ژوئن 2025 کارشناس سیاسی @Saul_Sadka

“Nobody has noticed Netanyahu's deeply symbolic choice of the name ‘Rising Lion’ for the operation he's dreamed of for 30 years.”

🔗 twitter.com/Saul_Sadka/status/1933503069376901447

مثال: 2

13 ژوئن 2025 کاربر رسمی و حامی رژیم صهیونیستی @OurielOhayon

“‘Rising lion’... Even the name of the operation was symbolic.”

🔗 twitter.com/OurielOhayon/status/1933534661839630450

تحلیل: نام‌گذاری عملیات با بار مذهبی و نمادین برای تقویت حمایت درونی و مشروعیت‌بخشی معنوی به تجاوز غیرقانونی. این گونه واکنش‌ها از درون گفتمان حامی رژیم صهیونیستی، به تقویت روایت نمادین و بار فرهنگی-معنوی عملیات کمک می‌کنند.

3.10. تکنیک مشروعیتسازی فناوری محور (Technological Justification)

تعریف: تأکید بر فناوری دقیق، حملات هدفمند، و اطلاعات محترمانه برای مشروعیت‌بخشی فنی به عملیات نظامی.

مثال:

@IDF – 15 ژوئن 2025

“Using pinpoint intelligence, our jets targeted the regime’s underground nuclear facilities.”

با استفاده از اطلاعات دقیق، جت‌های ما تأسیسات هسته‌ای زیرزمینی رژیم را هدف قرار دادند.

🔗 twitter.com/IDF/status/1935001198721483255

تحلیل: این ادبیات عملیات را به جای خشونت، به عنوان دستاورده علمی دقیق جلوه می‌دهد؛ هم برای جلب افکار عمومی غربی، هم تقلیل تصویر کشتار یا تجاوز.

4. بخش چهارم: تحلیل روایت و ارزیابی اثربخشی عملیات روانی

4.1. الگوی کلی روایت رسانه‌ای رژیم صهیونیستی

عملیات رسانه‌ای رژیم صهیونیستی در جریان حمله ۱۲ روزه به ایران مبتنی بر الگوی سه مرحله‌ای کلاسیک جنگ روانی بود:

مرحله	هدف	تکنیک‌های به کار رفته
پیش از حمله	مشروعیت‌بخشی و زمینه‌سازی افکار عمومی	بزرگ‌نمایی تهدید، ترس‌افکنی، قباحت‌زدایی
حین عملیات	ثبتیت روایت، هماهنگی دستگاهی، مدیریت برداشت‌ها	روایت نمادین، تکرار هماهنگ، القای پیروزی، مشروعیت فنی
پس از حمله	تحکیم دستاورد، القای موققیت، شکستن روایت طرف مقابل	القای بی‌طرفی، جداسازی مردم و نظام، انتشار جمع‌بندی‌ها

4.2. نقاط قوت روایت رژیم صهیونیستی

محور	تحلیل	روایت رسمی (IDF)، نخست وزیری، و (MFA) کاملاً هماهنگ بود؛ هر پیام بخشی از پازل واحد بود.
انسجام پیام‌ها	استفاده هدفمند از زبان مانند: "دقیق"، "پیشگیرانه"، "نماد قدرت"، "ملت ایران قربانی است" و..	واژه‌ها به خوبی و حساب شده تنظیم شده بودند که بیشترین اثرگذاری را داشته باشند،
بهره‌گیری از چند زبانگی	پیام‌ها به زبان‌های عبری، انگلیسی، فارسی و گاه فرانسه منتشر می‌شدند؛ به ویژه حساب فارسی MFA تأثیرگذار بود.	چهره‌هایی مانند Bret Stephens، Ben Shapiro و حساب‌های خبری همسو به صورت غیر مستقیم تقویت روایت را انجام دادند.
اینفلوئنسراها	تقویت روایت از طریق چهره‌هایی مانند Bret Stephens، Ben Shapiro و حساب‌های خبری همسو به صورت غیر مستقیم تقویت روایت را انجام دادند.	

4.3. نقاط ضعف و شکست‌های نسبی

محور

تحلیل

واکنش متقابل افکار عمومی ایرانی روایت «هدف‌گیری دقیق» یا «جدا دانستن مردم و حکومت» در شبکه‌های فارسی‌زبان با طنز و طرد روبرو شد.

برخی رسانه‌های غربی مانند Politico و Guardian گزارش‌هایی منتشر کردند که جنبه تهاجمی و بی ثبات‌کننده اقدام رژیم صهیونیستی را برجسته کردند.

شکاف روایتی در غرب

اعتراضات سیاسی داخلی در تل آویو و تنش‌های اجتماعی پس از حمله، روایت «وحدت ملی» را تضعیف کرد.

هم‌زمانی با بحران داخلی رژیم صهیونیستی

غیبت نسبی بازیگران عربی حامی برخلاف برخی عملیات گذشته، بسیاری از کشورهای عربی در این روایت‌سازی مشارکت فعال نداشتند.

4.4. جمع‌بندی تحلیلی

رژیم صهیونیستی در این عملیات روانی، تلاش کرد با ایجاد روایت دفاع پیشگیرانه مشروع، تقلیل آسیب به غیرنظامیان، و تقویت حس موقیت تکنولوژیک و امنیتی، جایگاه خود را در افکار عمومی بین‌المللی ثبت کند. با وجود اجرای دقیق عملیات رسانه‌ای، مقاومت اجتماعی و گفتمانی در فضای فارسی‌زبان و شکاف‌هایی در رسانه‌های غربی اجازه ندادند این روایت به صورت کامل ثبت شود.

4.5. درس‌ها و توصیه‌ها

بر اساس تحلیل عملیات روانی رژیم صهیونیستی، مهم‌ترین آموزه‌ها و پیشنهادات برای ارتقاء قدرت روایت‌سازی ایران به شرح زیر است:

محور

توصیه راهبردی

الف) انسجام در فرماندهی روایت جبهه رسانه‌ای ایران نیز نیازمند یک فرماندهی کلان روایی در بحران‌هاست تا از تشتت پیام جلوگیری شود.

ب) روایت‌سازی پیش‌دستانه

روایتها باید به هنگام و در بهترین حالت حتی زودتر از دشمن تنظیم و تولید شود؛ نه در واکنش، بلکه در کنیش.

ج) تنظیم روایت به زیان باید به اهمیت بالای بومی‌سازی پیام توجه شود. زیان روایت باید بر اساس گفتمان فرهنگی مخاطب تنظیم شود.

د) بهره‌برداری حرفه‌ای از اینفلوئنسرها استفاده از چهره‌های پرنفوذ برای تقویت پیام به جای اتکای صرف به رسانه‌های رسمی و بهره‌گیری از نخبگان فرهنگی و ارتباطی جهانی.

محور

توصیه راهبردی

ه) تقویت روایت مبتنی بسیاری از پیام‌های رژیم صهیونیستی با تصاویر، نقشه‌ها، نمودارها و اصطلاحات نظامی همراه برو شواهد استفاده از این شواهد روایت‌های رسانه‌ای مستند، شفاف و جذاب‌تری کند.

رژیم صهیونیستی عملیات رسانه‌ای خود را در سه لایه (دولتی، نیمه‌رسمی، مردمی) گسترش داد. فعال‌سازی منسجم این سه سطح در کنار کدیگر سطح انتشار و اثربخشی آن را بهبود می‌بخشد.

تحلیل این عملیات نشان می‌دهد نیاز به تربیت متخصصان عملیات روانی و تحلیل‌گران رسانه در داخل کشور، با دانش تکنیک‌های بین‌المللی، بیش از گذشته احساس می‌شود.

و) آمادگی برای جنگ
رسانه‌ای چندلایه

ز) آموزش نخبگان
رسانه‌ای

نتیجه نهایی

جنگ‌ها و نزاع‌های آینده، فراتر از جبهه‌های فیزیکی، در میدان ذهن‌ها، تصویرها و روایت‌ها رقم می‌خورند. بررسی دقیق عملیات روانی رژیم صهیونیستی و حامیان آن در جنگ تحمیلی 12 روزه و نیز موارد مشابه در گذشته، نشان می‌دهد که فرماندهی روایت، تولید محتوا با زیان مخاطب، و تثبیت تصویر م مشروع از کشش نظامی سه محور کلیدی موفقیت یا شکست در این عرصه هستند.

اگر چه با عنایات الهی و مبتنی بر کلام وحی «وَمَكْرُوا وَمَكْرُ اللَّهُ—وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ» رژیم صهیونیستی، با تمام امکانات در اختیار و حمایت تمام و کمال غرب، نتوانست، در تجاوز به ایران اسلامی، به هیچ یک از اهداف خود دست یابد و افکار عمومی جهان که انباشته از ظلم و ستم این رژیم خبیث است به کمک جمهوری اسلامی ایران آمد، اما باید در تقسیم سهم عوامل شکست راهبردها و اقدامات رژیم صهیونیستی، سهم دستگاه‌های دیپلماسی و رسانه‌ای کشور چه مقدار بوده است.

ومن اللہ التوفیق

تیرماه 1403